

Loppa kommune

ØKONOMIPLAN 2014 – 2017

Foto: Gunn H. Martinsen

Økonomiplanens behandling:			
Utvalg/komité/andre:	Dato:	Utvalg/komité/andre:	Dato:
Eldrerådet	26.11.2013	Arbeidsmiljøutvalget	25.11.2013
Levek�rsutvalget	26.11.2013	Hovedtillitsvalgte	26.11.2013
Teknisk, plan og næring	29.11.2013	Offentlig ettersyn	29.11 – 13.12.2013
Formannskapet	29.11.2013	Kommunestyret	13.12.2013
Administrasjonsutvalget	29.11.2013		

Innhold

1. Innledning.....	4
2. Kommunens rammebetingelser	5
2.1. Demografi.....	5
2.2. Frie inntekter (skatt og rammetilskudd)	8
2.3. Eiendomsskatt	9
2.4. Rentekompensasjon for investeringer og andre frie inntekter	9
2.5. Statlige nyordninger, føringer mv i Statsbudsjettet 2014.....	10
2.6. Personalmessige forhold	10
2.7. Loppa kommunes hovedmål for kommuneøkonomien	12
3. Driftsoversikt i planperioden.....	13
3.1. Forutsetninger for økonomiplanen 2014-2017	13
3.1. Etatenes vurderinger i planperioden	16
4. Finansielle nøkkeltall	27
4.1. Netto driftsresultat i prosent av driftsinntektene.	27
4.2. Disposisjonsfond i prosent av driftsinntektene	28
4.3. Lånegjeld (eksklusive pensjonsforpliktelser) pr innbygger	29
5. Investeringsbudsjettet 2014-2017	29
6. Likviditet	33
7. Helse, miljø og sikkerhet/likestilling.....	33
8. Sluttkommentar	33
Vedlegg 1: Budsjettskjema 1A – driftsbudsjett	35
Vedlegg 2: Budsjettskjema 2A – investering.....	36
Vedlegg 3: Økonomisk oversikt drift.....	37
Vedlegg 4: Økonomisk oversikt investering	37

1. Innledning

Rådmannen legger herved fram forslag til Økonomiplan 2014 -2017.

Årsbudsjettet er et bevilgningsdokument, hvor kommunestyret fastsetter bevilgningene for neste års drift og investeringer. Økonomiplanen viser konsekvensene av disse bevilgningene over en 4-årsperiode, samt prioritering av fremtidige investeringer og driftsendringer. Økonomiplanens første år vil på bevilgningstidspunktet være neste års budsjett. Kommunelovens regler om årsbudsjett og økonomiplan finner vi i §§ 45-49. Økonomiplanen skal være et overordnet styrings- og utviklingsverktøy, og vil derfor i liten grad inneholde detaljerte talloppstillinger.

De statlige rammebetingelsene som framgår av økonomiproposisjonen i mai hvert år har vist seg å stemme godt overens med de endelige tallene som kommer i statsbudsjettet i oktober. En realistisk økonomiplan basert på langsiktig planlegging kan forenkle arbeidet med årsbudsjettet.

Når det gjelder investeringsbudsjettet legger den stramme driftssituasjonen sterk begrensning på antall prosjekter. Lånegjelda bør reduseres for å styrke den fremtidige driften. Nye investeringstiltak bør i størst mulig grad finansieres gjennom omdisponering av dagens ressurser.

Utviklingen i næringslivet i Loppa viser en positiv trend. Det skapes nye arbeidsplasser selv om noen blir borte. Etter rådmannens syn er arbeidsplasser for begge kjønn den viktigste forutsetningen for vekst og utvikling i kommunen vår. Veien videre vil være å implementere erfaringer i forhold til jobben som er gjort, samt tanker for veien videre, i Kommuneplanens samfunnsdel. Her vil Bolyst prosjektet være sentralt for veien videre.

2. Kommunens rammebetingelser

En rekke faktorer påvirker kommunes tjenestetilbud både på kort og lang sikt. Mest nærliggende er det å tenke på de økonomiske overføringene vi får i form av skatt og rammetilskudd. Men også størrelse på avgifter og gebyrer vil i stor grad påvirke kommunens totale utgifter.

Når det gjelder fremtidig planlegging av type tjenester og omfanget av disse vil demografiutviklingen være en viktig faktor. I det følgende gis en oversikt over demografiutvikling og økonomiske forutsetninger.

2.1. Demografi

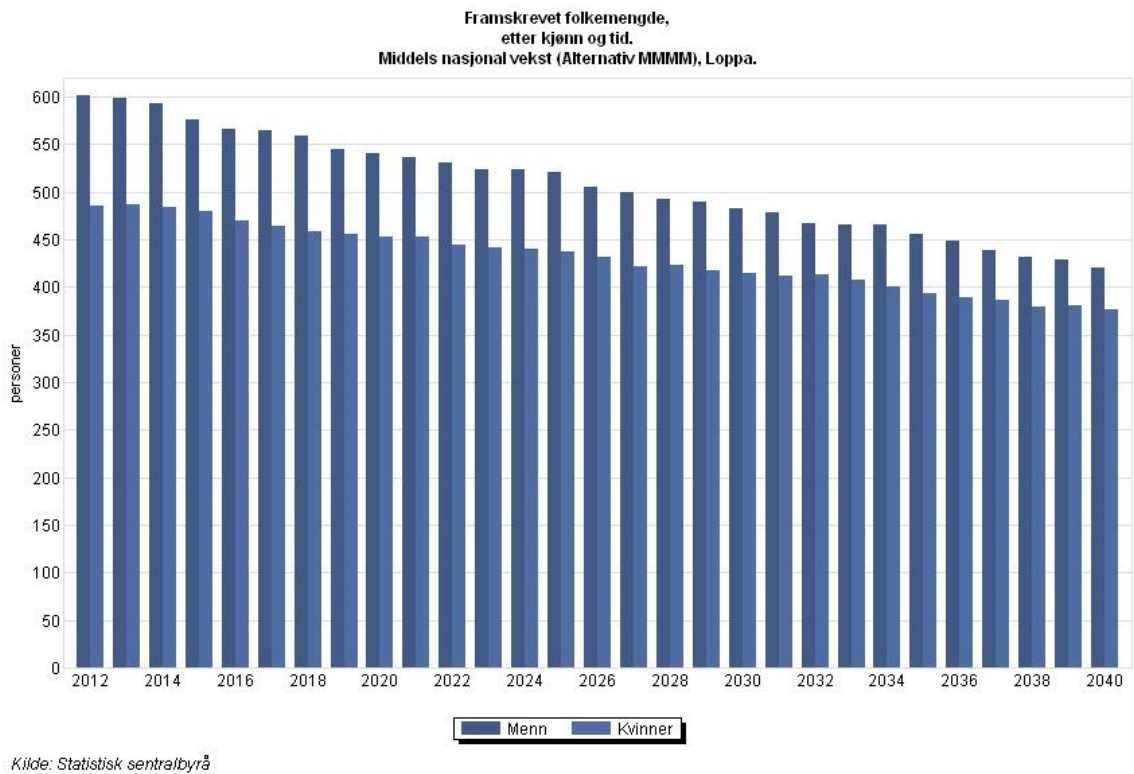
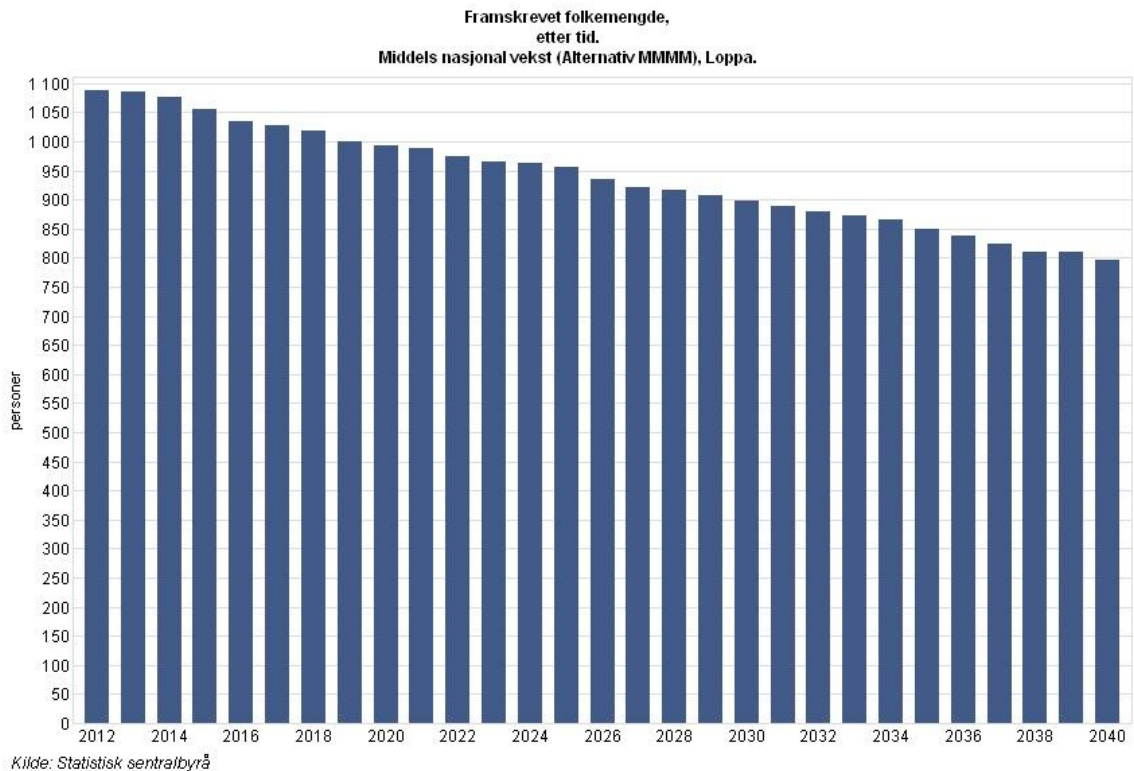
Figuren under viser utviklingen i folketallet i Loppa pr 01.01. de siste 7 årene. Pr. 1.1.2013 var innbyggertallet på 1070. For 2013 har en valgt også å vise fordelingen pr kjønn.

Aldersgrupper	Folketallet i Loppa pr 1.1 år:									
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013			
							Tot	M	K	
0 år	4	6	5	2	11	7	5	2	3	
1 til 4 år	42	40	37	29	17	26	24	14	10	
5 år	9	6	13	11	9	7	5	3	2	
6-12 år	107	99	85	77	81	83	73	43	30	
13-15 år	41	44	52	59	54	45	33	19	14	
16-19 år	51	55	54	49	57	61	79	49	30	
20-39 år	228	205	197	205	201	198	192	107	85	
40-55 år	229	221	219	222	215	224	242	135	107	
55-66 år	210	210	210	209	197	200	179	107	72	
67-79 år	150	152	149	154	163	163	164	81	83	
80-89 år	70	61	61	64	66	64	65	35	30	
90 år og over	9	7	5	6	7	11	9	3	6	
Sum pr kjønn								598	472	
Folketall i alt	1150	1106	1087	1087	1078	1087	1070	56%	44%	

Kilde: SSB

Som det fremgår av tabellen er folketallet fremdeles synkende. Når det gjelder prognosen for folketallsutviklingen framover vises til SSB's prognosemodell - <http://www.ssb.no>. Endringer i befolkningssammensetningen vil over tid kunne ha som konsekvens at tjenestetilbudet må justeres.

Prognose folketall for neste år og videre framover

ELEVPROGNOSER SKOLEÅRENE 2011/12 - 2018/2019

Høgtun skole	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Sum
Skoleåret 11/12	8	8	12	5	6	9	7	5	9	16	85
Skoleåret 12/13	2	8	7	13	6	5	11	7	4	9	72
Skoleåret 13/14	3	2	8	7	13	6	5	11	7	4	66
Skoleåret 14/15	1	0	2	9	7	11	8	6	10	6	60
Skoleåret 15/16	3	1	0	2	9	7	11	8	6	10	57
Skoleåret 16/17	6	3	1	0	2	9	7	11	8	6	53
Skoleåret 17/18	6	6	3	1	0	2	9	7	11	8	53
Skoleåret 18/19	4	6	6	3	1	0	2	9	7	11	49

Bergsfjord skole	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Sum
Skoleåret 11/12	1	2	3	2	2	3	4	1	4	3	25
Skoleåret 12/13	3	2	3	2	3	1	4	4	1	3	26
Skoleåret 13/14	2	3	2	3	2	3	1	4	4	1	25
Skoleåret 14/15	0	1	2	1	2	2	0	1	4	4	17
Skoleåret 15/16	0	0	1	2	1	2	2	0	1	4	13
Skoleåret 16/17	2	0	0	1	2	1	2	2	0	1	11
Skoleåret 17/18	1	2	0	0	1	2	1	2	2	0	11
Skoleåret 18/19	1	1	2	0	0	1	2	1	2	2	12

Sandland skole	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Sum
Skoleåret 11/12		1			1		1			1	4
Skoleåret 12/13			1			1		1			3
Skoleåret 13/14	1			1			1		1		4
Skoleåret 14/15		1			1			1		1	4
Skoleåret 15/16	1		1			1			1		4
Skoleåret 16/17		1		1			1			1	4
Skoleåret 17/18			1		1			1			3
Skoleåret 18/19				1		1			1		3

Framskrevet barnetall 0-6 år

	2012	2015	2020	2025	2030	2035	2040
1 år	11	8	9	8	8	8	7
2 år	4	8	9	9	8	8	7
3 år	3	7	8	9	8	8	7
4 år	8	11	8	9	8	8	7
5 år	5	5	8	9	8	8	8
6 år	9	4	8	9	9	8	8
SUM	40	43	50	53	49	48	44

Kilde: SSB

Estimert behov for sykehjemsplasser (25 % av befolkning over 80 år)

	2012	2015	2020	2025	2030	2035	2040
Sum 80+	75	74	72	90	97	101	104
Estimert behov	19	19	18	23	24	25	26

I sykehjemsavdelingen har vi i dag:

9 langtidsplasser

3 korttids-/ rehab.- / avlastningsplasser

5 plasser på dementavdelingen

1 sykestueplass.

Dette betyr at vi har **18 plasser** disponible.

2.2. Frie inntekter (skatt og rammetilskudd)

Frie inntekter består av rammetilskudd, skatteinntekter (fra private og foretak), eiendomsskatt, momskompensasjon og andre ikke øremerkede statlige tilskudd, og er hovedfinansieringskilden for driftsrammene.

Tabellen nedenfor viser utvikling i de frie inntektene de kommende årene.

LOPPA	2013	2014	2015	2016	2017
LOPPA 2014					
<i>(år 2014-prisnivå i perioden 2014-2017)</i>	PROGNOSE				
1000 kr	2013	2014	2015	2016	2017
Innbyggertilskudd (likt beløp pr innb)	23 900	23 752	23 893	23 893	23 893
Utgiftsutjevning	20 244	17 177	17 203	17 203	17 203
Overgangsordninger (INGAR fra 2009)	- 67	3 745	-	-	-
Saker særskilt ford (fysioterapi/kvalifiseringsprog)	-	186	186	186	186
Nord-Norge-tilskudd/Namdalstilskudd	7 891	8 000	7 784	7 784	7 784
Hovedstadstilskudd (fra 2011 storbytilskudd)	-	-	-	-	-
Småkommunetilskudd	11 177	11 512	11 512	11 512	11 512
Distriktstilskudd Sør-Norge	-	-	-	-	-
Inndelingstilskudd/trekk Nannestad/Ullensaker	-	-	-	-	-
Veksttilskudd	-	-	-	-	-
Ordinært skjønn inkl bortfall av dif.arb.avg.	5 500	5 500	-	-	-
herav gradvis bortfall av dif.arbeidsgiveravgift					
Skjønn til skattesvake kom i Sør-Norge (2009)					
Skjønn - tap endringer av inntektssystemet	1 200	1 200	1 200	1 200	1 200
Justert skjønn momskomp 08					
Kompensasjon Samhandlingsreformen	-	-			
Ekstra skjønn tildelt av KRD	-				
Ekstra skjønn tildelt av KRD desember 2011					
Feil inntektsutj 2007/Komp Fysioterapautmidler 09					
Tiltakspakken 2009/1 mrd mer frie inntekter 2010 med mer					

RNB2009 / RNB2010 / Prop 59S / RNB2011-2013	6				
Sum rammetilsk uten inntekstutj	69 850	71 072	61 778	61 778	61 778
"Bykjetrekke" (anslag etter 2010)					
Netto inntekstutjevning	6 526	6 528	6 528	6 528	6 528
Sum rammetilskudd	76 376	77 600	68 306	68 306	68 306
Rammetilskudd - endring i %	3,2	1,6	-12,0	-	-
Skatt på formue og inntekt	18 665	18 669	18 669	18 669	18 669
Skatteinntekter - endring i %	2,47	0,02	-	-	-
Andre skatteinntekter (eiendomsskatt)	-	-	-	-	-
Sum skatt og rammetilskudd (avrundet)	95 000	96 300	87 000	87 000	87 000
	(avrundet totalsum ut fra at skatt kun er et anslag)				

Gjør oppmerksom på at skjønnstilskuddet for årene 2015-2017 ikke er med i tabellen.

2.3. Eiendomsskatt

Den eneste inntektskilden av betydning kommunene selv kan bestemme er eiendomsskatten. Kommunestyret i Loppa vedtok i juni 2012 å innføre eiendomsskatt på verk og bruk og annen næringseiendom.

Administrasjonen startet prosessen i 2012 med å innføre skatten. Både ansatte og takstnemnd har deltatt på kurs om taksering og generell eiendomsskatt. Arbeidet stoppet imidlertid opp når tidligere økonomisjef sluttet i sin stilling, men vil bli tatt opp igjen når arbeidet med budsjettet for 2014 er ferdig.

En innføring av eiendomsskatt vil ikke ha påvirkning for budsjettet for 2014, men vil ha betydning for økonomiplanen.

2.4. Rentekompensasjon for investeringer og andre frie inntekter

I budsjettforslaget har rådmannen for 2013 tatt inn rentekompensasjon med til sammen kr. 895.000.

Dette gjelder Nerstranda kr. 737.000 og kommunens skolebygg kr. 158.000. Gjenstående lånesaldo for Nerstranda er ved utgangen av 2014 kr. 9,3 mill.

Rentekompensasjon for skolebygg er basert på de utgiftene kommunen pådro seg i forbindelse med utbygging og renovering av Bergsfjord skole.

Tilsvarende ordning om rentekompensasjon er etablert for kirkebygg.

2.5. Statlige nyordninger, føringer mv i Statsbudsjettet 2014

Maksimalpris foreldrebetaling:

Regjeringen foreslår å videreføre satsen for maksimal foreldrebetaling for en barnehageplass på samme reelle nivå som i 2013. Fra 1. januar 2014 fastsettes maksimalprisen til 2 405 kroner per måned og 26 455 kroner per år for en heltidsplass.

Rusarbeid:

Satsingen på rus er nå lagt inn som en del av rammeoverføringen til kommunen. Dette medfører at dette arbeidet fremover bør organiseres som en del av kommunens ordinære tjenesteproduksjon.

Regjeringen foreslår å øremerke 343 millioner kroner til kommunalt rusarbeid. Pengene skal tas fra kommunenes frie inntekter.

2.6. Personalmessige forhold

Loppa kommune må jobbe mer for å være en mer attraktiv arbeidsgiver. Vi må jobbe for å finne medarbeidere som har lyst til å jobbe og leve i Loppa. Dette faktum bør det tas hensyn til i nåværende og framtidige prosjekter som omhandler stedsutvikling, bolyst og omdømmebygging.

Vi opplever i dag at vi kan ha utfordringer med å beholde og rekruttere kvalifiserte arbeidstakere, og mye tyder på at tilgangen på nye yrkesutøvere ikke vil være tilstrekkelig til å dekke kommunens behov. Vi må jobbe aktivt for å være en kompetanseorganisasjon, vi må drive målrettet arbeid med rekruttering og kompetanseutvikling og aktivt stimulere til læring, for å ivareta målet i kommunens kompetanseplan om til enhver tid sikre rett person med riktig kompetanse på rett plass.

Like viktig som å rekruttere nye medarbeidere, blir det å utvikle og beholde de medarbeiderne vi har. Kommunen må i større grad få våre medarbeidere til å se verdien av og å ønske å utvikle sin egen kompetanse. I henhold til kommunens kompetanseplan gis det stipend til ansatte som tar grunnutdanning/videreutdanning som er i samsvar med kommunens kompetansebehov. Kompetanseplanen legger også til rette for å tilby stipend til studenter fra Loppa som ønsker å arbeide i kommunen etter endt utdanning. Tildelingen skjer i de tilfeller hvor vi har vanskelig for å rekruttere fagpersonell. Her har vi en jobb å gjøre i forhold til å motivere ansatte til å benytte seg av ordningen og å reklamere om ordningen til unge i utdanningsfasen som ikke er ansatt ennå.

Kommunen må også være en attraktiv arbeidsplass for ledere. Innen enkelte områder har vi i dag problemer med å få ansatt ledere. Ledelsens betydning for gode resultater er dokumentert i mange undersøkelser. God ledelse er viktig for å beholde ansatte i jobben. Godt lederskap er også en forutsetning for å løse oppgavene på en best mulig måte. Godt lederskap, ledere som utfordrer, stiller krav og støtter, er en viktig forutsetning for å

rekruttere og utvikle kompetente medarbeidere slik at kommunen kan utøve sitt unike oppdrag. Ledelse er for viktig til og bare være for ledere...

Samhandlingsreformen som trådte i kraft i 2012 vil kunne medføre at vi får behov for mer og ny kompetanse i kommunen, uten at vi i dag vet helt hva det vil bety for oss.

Med tanke på befolkningsutviklingen i kommunen, med stadig stigende andel eldre og samtidig færre innbyggere, vet vi at det området som i tiden fremover vil ha størst behov for nye folk, er eldreomsorgen. Samhandlingsreform eller ikke. Og vi vet at av våre egne ansatte, er de fleste senioren i dag og i de neste fire årene, ansatt innenfor helse- og omsorgsetaten. Så Loppa kommune har en stor jobb å gjøre i forhold til å beholde seniorer i jobb så lenge som mulig og å rekruttere nye medarbeidere.

Loppa kommune har en stor jobb å gjøre i forhold til å redusere sykefraværet. Dette har dessverre vist seg å være et vanskelig arbeid selv med de muligheter som ligger i IA-avtalen og i samarbeidet med bedriftshelsetjenesten.

Vi har de siste årene dessverre hatt veldig høyt sykefravær blant kommunens ansatte. Vi er en inkluderende arbeidslivsbedrift, hvor vi har signert avtale på at vi skal jobbe for å redusere langtidsfravær og hindre utstøting og frafall fra arbeidslivet. Målsettingen til kommunen er å få redusert sykefraværet til mellom 5% og 7%. Det målet er ikke nådd over tid, kun i enkelte

perioder. Kommunen må prioritere reparerende og forebyggende aktiviteter for å holde sine ansatte i jobb.

Det er viktig å være klar over at det er flere faktorer som kan utløse sykefravær. Det er kjent at mange sykemeldinger kan skyldes mistrivsel i jobb og dårlige arbeidsmiljø. Det er bare leder og medarbeidere sammen som kan utarbeide ett godt arbeidsmiljø.

Arbeidsmiljø og sykefraværsoppfølging må i større grad prioriteres fra ledere i kommunen. De nye endringene i arbeidsmiljøloven og folketrygdloven i 2011 innebærer økte krav til tidligere og tettere oppfølging av sykemeldte. I endringene i loven er det nå lagt opp til økonomiske sanksjoner dersom sykefraværsoppfølgingen ikke blir gjort. Det stilles dermed enda større krav til ledere om å ta seg tid til å drive med relasjonsledelse.

Premieavvik pensjon

Loppa kommune har ikke noe udekket premieavvik. Dette er i sterk kontrast til mange kommuner som etter hvert har opparbeidet seg til dels store premieavvik og som i årene som kommer må regnskapsføre disse. Etter rådmannens syn er det svært viktig det arbeid som er gjort for å unngå en opparbeidelse av premieavvik. Om kommunen skal fortsette å være i denne gunstige posisjonen vil det være viktig at det bygges opp et fond som kan fange opp svingningene i premieavviket.

Kompetanseheving/ledelse

I Loppa kommunes kompetanseplan er det vedtatt et mål om en årlig avsetning på kr 500.000 til kompetanseheving. Rådmannen vil selvfølgelig tilstrebe og nå en avsetning i

denne størrelsesordenen i økonomiplanperioden. For 2014 har rådmannen funnet å kunne avsette kr 200.000 til kompetanseheving.

Beløpet burde vært større, men økonomien setter begrensninger. Bruk av midler til kompetanseutvikling/ledelse vil etter rådmannens syn være framtidrettet også sett i forhold til at Loppa kommune skal framstå som en attraktiv arbeidsgiver. Det er kontinuerlig behov for opplæring/videreutdanning på alle nivåer i organisasjonen, ikke minst gjelder dette lederne. Mye kursing skjer etter hvert ved bruk av egne ansatte, men det er også nødvendig å supplere med eksterne forelesere.

2.7. Loppa kommunes hovedmål for kommuneøkonomien

Loppa kommunes hovedmål for kommuneøkonomien:

Loppa kommunestyre har som hovedmål å øke kommunens økonomiske handlefrihet slik at vi kan møte uforutsette svingninger i inntekter og utgifter.

For å bedre kommunens handlefrihet har kommunestyret vedtatt følgende delmål:

- **Netto driftsresultat bør være 5 % av driftsinntektene.**
- **Kommunens totale lånegjeld bør ikke overstige 50 % av driftsinntektene.**
- **Det skal være mindre vekst i driftsutgiftene enn i driftsinntektene.**

Ved budsjettbehandlingen for 2014 er situasjonen slik i forhold til delmålene:

- ✚ Netto driftsresultat bør være 5 % av driftsinntektene:
  - Netto driftsresultat er negativ og utgjør - 1 % av driftsinntektene
- ✚ Kommunens totale lånegjeld bør ikke overstige 50 % av driftsinntektene:
  - Kommunens lånegjeld utgjør 45 % av driftsinntektene, med låneopptak til skredvoll 48 %
- ✚ Det skal være mindre vekst i driftsutgiftene enn i driftsinntektene:
  - For 2014 har vi nedgang i driftsutgiftene og økning i driftsinntektene fra 2013, så her kommer vi "i mål"

Disse målene ble vedtatt i 2002 og revidert i 2012. Regnskapsresultatene for årene 2003 – 2009 viste en markant forbedring – hvor hovedmålet gradvis ble oppfylt.

For regnskapsåret 2010 ble hovedmål og delmål innfridd i sin helhet!

For 2013 vil netto driftsresultat være negativ og utgjøre – 2,8 % av inntektene, for 2014 vil den fremdeles være negativ, men mindre enn foregående år. Vi vil også få mindre vekst i driftsutgiftene enn i driftsinntektene igjen.

Fra rådmannens ståsted er det derfor usedvanlig viktig at dette ikke blir glemte postulater, men kjøreregler for vår økonomiforvaltning, uansett tildelte rammer.

Underskudd i kommuneregnskapet/kommunale foretak

Et eventuelt regnskapsmessig underskudd i kommunens regnskap/KF skal dekkes inn i løpet av to år, dvs. et underskudd i 2013 skal senest dekkes inn i løpet av 2015.

3. Driftsoversikt i planperioden

Driftsoversikten nedenfor gir et samlet bilde av kommunens drift hvor alle årene i økonomiplanperioden er i balanse etter at de nye inntektsforutsetningene i statsbudsjettet og tiltak for å balansere driften, er innarbeidet.

3.1. Forutsetninger for økonomiplanen 2014-2017

- Rammeoverføringene fra staten er beregnet i statsbudsjettet for 2014-2017 og tallene som ligger til grunn for planperioden er hentet direkte fra de modellene som KS benytter. Loppa kommune taper på endringer i utgiftsutjevningen, men får dette kompensert gjennom ett ekstra skjønnsmiddel frem til 2014. For 2015 er det forventet at kostnadsnøkklene skal revideres. Det ekstra skjønnskuddet på 1,2 mill er likevel medtatt i planen. Det må påregnes negative virkninger i utgiftsutjevningen på grunn av befolkningsutviklingen i planperioden. Statsbudsjettet for 2013 og nå 2014 viser en reell nedgang i rammene.
- Det er ikke gjort noen forutsetninger om endring i folketallet. Siste kjente tall fra 1. juli 2013, da var vi 1041 innbyggere, dette er benyttet for hele planperioden.
- Planen bygger på faste 2014-priser. Det er ikke beregnet pris- og lønnsvekst i planen ut over 2013.
- For 2013 ble det lagt opp til en økning i pensjonskostnadene på 3,9 mill, finansiert ved bruk av 2 mill i fond. Fra 2014 legges det opp til at pensjonskostnadene holdes på et noe lavere nivå, men pensjonsfondet er belastet for 2014 med kr 700.000.
- Det legges opp til innføring av eiendomsskatt fra og med 2014. Inntektene for 2014 overføres til fond, mens det for 2015-2017 ikke er satt noen binding for bruken av midlene.
- Det er lagt til en forventet økning i brukerbetalingene med 4 % og andre salgs- og leieinntekter på 5 % i hele planperioden.
- En felles pott for lønnsøkning er lagt inn under fellesutgiftene med kr. 800.000 i hele perioden
- Skatt og inntektsutjevningen følger av inntektssystemet og statsbudsjettet. Ingen endringer er lagt til grunn.
- Skjønnskudd er satt til kr.5.500.000 årlig i hele planperioden. Det forutsettes at Loppa vil få dette i årene framover også, og er budsjettert etter 2014 nivå.

- Egenkapitalinnskudd til KLP er lagt inn i investeringsregnskapet med kr. 340.000 årlig.
- Renter på løpende lån tar utgangspunkt i ett stabilt rentenivå på 3 % for 2014 med opptrapping til 4 % fra og med 2015.
- Avdrag på løpende lån er lagt inn med registrerte lån samt planlagte innlån i 2014, kr. 4 mill.
- Avkastningen på utbytte fra Ymber er redusert kraftig fra 2013. Tidligere var denne forutsatt til kr. 1.000.000 årlig, mens den nå er satt til 375.000 kr i 2014 og forventes en liten økning hvert år resten av planperioden.
- Rente på innskutt kapital er redusert grunnet dårligere likviditet fra 2013 og utover mot 2017.
- Følgende av fremtidige innlån til investering må dekkes inn ved reduksjon i drift eller økte inntekter. Ingen store låneopptak er medtatt i drifts og investeringsbudsjettet.
- Driftskonsekvensene av de tiltak rådmannen tilrår er tatt med i det balanserte planforslaget.

Økonomiplan 2014 - 2017

	R 2012	B 2014	B 2015	B 2016	B 2017
Driftsinntekter					
Brukerbetalinger	4 555	4 276	4 447	4 625	4 810
Andre salgs- og leieinntekter	9 453	10 173	10 682	11 216	11 777
Overf. med krav til motytelse	20 005	11 452	11 452	11 452	11 452
Rammetilskudd	73 977	77 600	73 806	73 806	73 806
Andre statlige overføringer	3 000	1 750	0	0	0
Andre overføringer	0	0	0	0	0
Eiendomsskatt		160	160	200	200
Skatt på inntekt og formue	18 215	18 669	18 669	18 669	18 669
Sum driftsinntekter	129 205	124 080	119 216	119 968	120 713
Driftsutgifter					
Lønnsutgifter	69 915	66 254	63 660	64 266	64 537
Sosiale utgifter	8 440	11 596	9 800	9 800	9 800
Kjøp av var og tj som inng i tj.prod	25 854	24 527	23 300	23 300	23 545
Kjøp av tj som erstatter tj.prod	7 369	7 159	6 443	6 567	6 800
Overføringer	9 519	11 482	11 482	11 482	11 482
Avskrivninger	5 339	5 783	6 000	6 000	6 000
Fordelte utgifter	0	-341	-341	-341	-341
Sum driftsutgifter	126 436	126 460	120 344	121 074	121 823
Brutto driftsresultat	2 769	-2 380	-1 128	-1 106	-1 110
Finansinntekter					
Renteinntekter, utbytte og eieruttak	1 552	1 265	1 400	1 500	1 600
Mottatte avdrag på utlån	239	160	160	160	160
Sum eksterne finansinntekter	1 791	1 425	1 560	1 660	1 760
Finansutgifter					
Renteutg, prov og andre fin.utg.	1 343	1 500	1 900	2 000	2 100
Avdragsutgifter	3 880	4 300	4 500	4 500	4 500
Utlån	85	330	70	60	50
Sum eksterne finansutgifter	5 308	6 130	6 470	6 560	6 650
Resultat eksterne finanstrans	-3 517	-4 705	-4 910	-4 900	-4 890
Motpost avskrivninger	5 339	5 783	6 000	6 000	6 000
Netto driftsresultat	4 591	-1 302	-38	-6	0
Bruk av tidl års mindreforbruk	3 250	0			
Bruk av disposisjonsfond	1 448	1 205	0	0	0
Bruk av bundne fond	377	390	38	6	0
Bruk av likviditetsreserve	0	0	0	0	0
Sum bruk av avsetninger	5 075	1 595	38	6	0
Overført til investeringsregnskapet	1 999	133	0	0	0
Dekning av tidl års merforbruk	0	0	0	0	0
Avsetninger til disposisjonsfond	4 785	160	0	0	0
Avsetninger til bundne fond	2 113	0	0	0	0
Sum avsetninger	8 897	293	0	0	0
Regnsk.m. mer/mindreforbruk	769	0	0	0	0

Utgangspunktet for tallene i økonomiplanen er inneværende års budsjett, konsekvensjustert ved at driftsposter, låneposter og inntektsposter i hovedsak er videreført reelt i tråd med etablerte politiske vedtak uttrykt i 2014 kroner.

Av konsekvensjustert budsjett med hensyn til forutsetningene kommenteres følgende konsekvenser for driften i planperioden:

- ✚ Prognose 2014 – legges frem i balanse. Det brukes igjen av pensjonsfond med kr. 700.000 for å finansiere de kommunale tjenestene.
- ✚ Prognose 2015 – lagt opp til at pensjonskostnadene holdes lik 2014 nivå. Forutsatt inntekter på eiendomsskatt på kr. 160.000.
- ✚ Prognose 2016 – en videreføring av 2015. Eiendomsskatten økes til kr 200.000.
- ✚ Prognose 2017 – en videreføring av 2016

Det legges frem en økonomiplan i balanse i hele planperioden.

Det er imidlertid en nødvendighet å gjøre grep for å få et budsjett i balanse fremover.

Prognosene viser at nye tiltak og låneopptak påvirker vår drift uansett hvor påkrevd økningen i utgiftsnivået er. Det betyr at nye tiltak som initieres må finansieres ved reduksjon på andre tiltak. Alternativt må vi se på ting som kan gi større innslag i enten inntektsnivå eller utgiftsnivå, f.eks. hhv innføring av eiendomsskatt for andre områder i tillegg til verk og bruk, som private eiendommer, og/eller strukturendringer.

Lavere rammetilskudd betyr nedskjæringer i for eksempel lønnsutgifter eller reduksjon i tjenestetilbudet for innbyggerne.

Til eksempel kan det nevnes at ett låneopptak på 10 millioner med en nedbetalingstid på 20 år betyr generelt sett, uten hensyn til eventuelle gevinster av tiltaket, en driftsutgift på kr. 850.000.

3.1. Etatenes vurderinger i planperioden

3.1.1 Sentraladministrasjonen

Loppa kommune har i de senere år vært en omstillingskommune. 2012 er siste år av dette programmet. For kommunen blir en av de viktigste oppgavene fremover å få etablert en operativ utviklingsorganisasjon som, i et tett samspill med næringsliv, kommune og andre sentrale aktører, på en offensiv og målrettet måte viderefører realiseringen av omstillingsprogrammets langsiktige mål og ambisjonsnivå med fokus på næringsutvikling.

Samtidig må arbeidet med kommuneplanens samfunns- og areadel videreføres. Dette arbeidet vil kreve involvering av alle områder i den kommunale administrasjon.

Rammeområdet har følgende målsetting:

- Bidra aktivt ovenfor etatene i forhold til økonomistyring og personalforvaltning.
- Være en aktiv premissleverandør i forhold til nærings og samfunnsutvikling.
- Arbeide aktivt for å opprettholde en organisasjon som arbeider mot samme mål, med gode og trygge arbeidsforhold. Yte god service til publikum, og sørge for at aktivitetsnivået/ambisjonsnivået er tilpasset de rådende ressurser.
- Påse at vi utfører forsvarlig saksbehandling, men samtidig kontinuerlig vurdere og utnytte muligheter for forbedringer på effektivitet og ressursbruk.

3.1.2 Oppvekst og kultur

Barn og unge skal ha et trygt og godt oppvekstmiljø i kommunen vår. Et stabilt, godt og helhetlig læringsmiljø, både i barnehage, sfo, skole og på fritida.

Oppvekst- og kulturavdelingen vedtok sin første virksomhetsplan i 1997, og planen vi har i dag er vedtatt for tidsrommet 2008 - 2012. Målet med planen er å få et helhetlig plandokument som kan gi grunnlag for diskusjoner og politiske avgjørelser. Videre skal planen ligge til grunn for utvikling av oppvekstsvilkår og kultur i Loppa kommune. Oppvekst- og kultur startet jobben med rullering av eksisterende virksomhetsplan i 2013 denne ferdigstilles tidlig i 2014.

I virksomhetsplanens handlingsdel er det listet opp en del tiltak innenfor skole/barnehage og kultur som en har ønske om å gjennomføre i perioden:

BARNEHAGEN

1. Videreutvikle barnehagens egenart i forhold til det enkelte barn og barnegruppa
2. Tilrettelegge for at barn får barnehageplass etter behov.
3. Samarbeid og sammenheng mellom barnehage og skole/sfo, gjennom overføringsmøter.
4. Videreutvikle kvalitetsutviklingen og kompetansehevingen i barnehagene i Loppa, gjennom RSK.
5. Arbeide videre med IT-utstyr og skolering av personalet og barna.

Her jobbes det hele tiden med alle fem tiltak. Vi har fortløpende inntak av barn, og tilsetter pedagoger i henhold til norm. Samarbeid mellom barnehage og skole er godt innarbeidet. Kvalitetsutvikling og kompetanseheving foregår gjennom RSK. Tiltak som vil være viktig å få med i den nye virksomhetsplanen er – rekruttering av pedagogisk personell til barnehagene i Loppa, - utvikling av IKT i barnehager samt utdanning innenfor ledelse, og kompetanse i forhold til fremmedspråklige barn. Barnehagene i Loppa har god plass, alle som søker får plass. Innspill til nye tiltak i planen fra barnehagene vil være viktig.

SKOLEN

1. Tilrettelegge for samarbeid og sammenheng mellom barnetrinn – ungdomstrinn – videregående skole, gjennom YO-messe, hospitering, entreprenørskap, kjennskap til lokale arbeidsplasser.
2. Tilrettelegge for tilpasset opplæring for hvert enkelt barns forutsetninger og evner, med fokus på basisferdighetene, gjennom begynneropplæring lesing og regning, og aktiv bruk og vurdering av kartleggingsprøver/nasjonale prøver.
3. Videreutvikle kvalitetsutviklingen og kompetansehevingen i skolene i Loppa, gjennom RSK.
4. Arbeide videre med IT-utstyr og skolering av lærere og elever.
5. Videreutvikle Loppa-identiteten i alle skolene i kommunen, gjennom kjennskap til de andre stedene og til jevnaldrende elever, felles leirskole og felles idrettsdag for alle skolene i kommunen.
6. Fiskeriprojekt må inn i skolens virksomhetsplaner, og være en naturlig del av arbeidet som drives i skolen.
7. Ta i bruk uteskole som en naturlig del av opplæringen.
8. Ta i bruk læringsstrategier som et pedagogisk verktøy i skolene.
9. Arbeid med vurdering for læring på skolene i Loppa.

I forhold til tiltakene innenfor skolen er de fleste gjennomført. Leseplanen for skolene i Vest Finnmark er implementert på alle skolene i Loppa. Vi har god kvalitetsutvikling og kompetanseheving gjennom RSK. Skolene bruker aktivt kartleggingsprøver/nasjonale prøver. Fiskeriprojekt er en del av skolenes virksomhetsplaner, og uteskole drives på alle skolene. Læringsstrategier brukes som verktøy ved de fleste skolene.

Utvikling av IKT delen i skolene er veldig viktig, dette er et satsningsområde. FEIDE innføres på skolene i Loppa, klart ved skolestart 2014(Feide – Felles Elektronisk IDEntitet – er Kunnskapsdepartementets valgte løsning for sikker identifisering i utdanningssektoren).

Rekruttering til læreryrket vil også være viktig. Skolene i Loppa vil etter hvert få en stor andel eldre lærere, disse må erstattes med nye pedagoger.

SKOLEFRITIDSORDNINGEN

1. Videreutvikle skolefritidsordningen i kommunen, og være bindeledd mellom barnehage og skole.

Vi har i dag tilbud om skolefritidsordning på to steder i kommunen (Øksfjord og Bergsfjord). Tilbudene er ulike, men tilpasset behovet på plassen. På Høgtun har vi nå et tilbud (tidligere to), tilbudet følger skoleruta. I Bergsfjord er tilbudet lite brukt, her kan det sees på tiltak for å øke interessen for å bruke dette tilbudet.

KULTUREN

1. Tilrettelegge for og stimulere til et mangfoldig og levende kulturliv i hele kommunen.
2. Oppfordre til kulturaktiviteter som samler kommunen, styrker identitet og tilhørighet, og skaper mer kontakt bygdene i mellom, spesielt for barn og unge.

Ønsker å øke idretts- og kulturmidlene. Oppvekst- og kultur har lagt inn en økning på Idretts – og kulturmidlene for 2014. Tiltak for å øke satsing på kultur bør sees på når virksomhetsplanen skal rulleres. Når oppvekst- og kultur fortsetter jobben med ny plan vil lag og foreninger, samt andre som jobber innenfor kulturdelen bli tatt med i arbeidet. Planen for idrett- og fysisk aktivitet skal også rulleres i 2014.

KULTURSKOLEN

1. Videreutvikle kulturskolens tilbud i kommunen.
2. Videreutvikle Ungdommens Kultur Mønstring i kommunen, gjennom bred lokal deltakelse fra alle stedene.
3. Videreutvikle Den Kulturelle Skolesekken i kommunen, med bred lokal deltakelse.

I neste periode må en jobbe med tiltak for å rekruttere ungdom til å bidra i UKM, samt tiltak for å rekruttere til deltagelse i kulturskolen. I dette arbeidet er det viktig å inkludere ungdom og de som jobber med kulturarbeid.

BIBLIOTEKET

1. Være formidler av kunnskap, kultur og informasjon og en sosial møteplass.
2. Videreutvikle bibliotekfilialene i Bergsfjord og Nuvsvåg.
3. Videreutvikle samarbeidet med skolebibliotekene og barnehagene.

Vi har gode filialer i Nuvsvåg, Bergsfjord og Sør-Tverrfjord, disse er det viktig å opprettholde.

UNGDOMSKLUBBENE

1. Videreutvikle ungdomsklubbene i kommunen.

Når vi skal jobbe med nye tiltak i virksomhetsplanen i forhold til ungdomsklubbene vil det være viktig å få ungdommen på banen, dette vil oppvekst- og kultur ta legge til rette for. Nuvsvåg ungdomsklubb lå i lokalene til Nuvsvåg skole. Nuvsvåg skole ble solgt høst 2012 og utstyret som var i ungdomsklubben ble tatt til Øksfjord. Utstyret er i bruk, men tilføres Nuvsvåg ved en eventuell oppstart av ungdomsklubben.

BYGDEKINOEN

1. Videreutvikle tilbudene om bygdekino i kommunen.

Bygdekinoen er ikke videreutviklet i kommunen. Vi har i dag bare kino i Øksfjord. Lite besøk og digitalisering er grunnene til dette. Det er utfordrende å utvikle dette tilbudet, men ikke umulig. Her er det viktig å få innspill fra bygdene på aktuelle måter å organisere dette på.

VIDEREGÅENDE OPPLÆRING

Losa tilbudet er nedlagt fra og med høsten 2013, dette i alle kommuner som har hatt et slikt tilbud. For Loppas del ble tilbudet borte allerede høsten 2012, dette pga. manglende søkere.

OPPFØLGINGSTJENESTEN

1. Arbeide for en god oppfølgingstjeneste i Loppa i samarbeid med Alta videregående skole.

Her har man en jobb å gjøre. Etter at den lokale oppfølgingstjenesten forsvant til Alta har distriktene mistet den gode oversikten. Elever som slutter på videregående blir ikke fanget opp, og lokal miljøet er ikke klar over at elever sliter og slutter på skolen. Tiltak kommer altfor sent i gang.

VOKSENOPPLÆRINGEN

1. Tilrettelegge tilbud som bidrar til å gi mennesker i voksen alder kunnskap, innsikt og ferdigheter.
2. Videreutvikle norskopplæring med samfunnsfag for fremmedspråklige voksne.

Skoleåret 2013/2014 har Loppa kommune ca. 22-23 voksne fremmedspråklige elever på norskopplæring. Pga. økende søknad om norskopplæring har en sett behov for en time pr.uke til administrasjon av disse elevene. Denne ressursen er lagt til en lærer på Høgtun som har den største elevgruppen på 20 elever.

Innspill til økonomiplanen 2014 – 2017:

- Videreføre det gode samarbeidet i RSK, dette for at en skal få det beste kompetansenivået i skole og barnehage.
- Jobbe frem gode tiltak for å rekruttere fagfolk i skole og barnehage.
- Se på muligheter for felles administrasjon for skolene i Loppa.
- Se på muligheter for opprettelse av oppvekstsenter på flere steder i Loppa kommune.
- Kulturskolen gjør en god innsats i forhold til å skape kontakt mellom barn/unge i kommunen. I forhold til lærere i kulturskolen må en kanskje se på realkompetansen når en fastsetter lønn, dette for i hele tatt å få lærere til kulturskolen.
- Ungdomsklubbtilbud i Øksfjord og Bergsfjord opprettholdes, med en klubbleder i Øksfjord. Dersom ungdomsklubbtilbud blir aktuelt tilbakeføres utstyr Nuvsvåg ungdomsklubb. Bygdekino i Øksfjord opprettholdes, og det er ønskelig med filmtilbud andre steder i kommunen også. Bibliotekfilialene i Bergsfjord, Nuvsvåg og Sør-Tverrfjord opprettholdes.
- Tilrettelegging for funksjonshemmede i kommunale bygg, skoler og barnehager.
- Renovere samfunnshus i Bergsfjord til et samlingssted for bygda.
- Arbeide for en god oppfølgingstjeneste i Loppa.
- Økt satsning på IKT.
- Øke midler til idrett- og kultur.
- Vi har etter hvert ganske mange gamle skoler/barnehager/andre bygg, som har behov for større vedlikehold og renovering. Øke vedlikeholdsbudsjettet innen for oppvekst- og kultur.

Oppvekst og kultur skal arbeide for å oppnå nasjonale mål i forhold til skole og barnehage, og legge til rette for livslang og livsbred læring, fra barnehage og til voksen alder. For å få til dette må oppvekst- og kultur rekruttere fagfolk til barnehage og skole. Fagfolk er viktig bl.a. i forhold til måloppnåelse og etatens visjon. Rekruttering av fagfolk til skoler og barnehager i distriktene er en stor utfordring. Vedlikehold av skoler og barnehager er en utfordring, dette fordi flere bygg er av eldre dato, og trenger vedlikehold for å kunne brukes slik de er tenkt brukt.

Oppsummering vedlikehold Oppvekst- og kultur

Enhet	2014	2015	2016	2017	Sum
Bergsfjord skole	Div. malearbeid inne og ute. Skift av vinduer i bassengrom. Div. tilpasninger for rullestolbrukere. Vedlikehold av uteområde. Oppussing av skolekjøkken Renovering av inngangsparti Renovering av shus/skole				Har ingen prisoverslag her.
Sandland skole	Inngangsparti Kr. 15 000,-	Vegg (klees med tre) Ca. 40 000,-			55.000,-
Høgtun skole	Ventilasjonsanlegg E-kjele Fyringskjele Maling bassengrom 5 stk dører Div. malearbeid Skifte gulvbelegg Skifte vinduer, kraner. Vedlikehold uteareal.				Har ingen prisoverslag her.
Loppa Folkebibliotek	Skifte 5 vinduer Oppsett av halv-vegg Maling av tak 15 000,- Div. utvendig vedlikehold Fjerne gjerdet og port. Skifte 18 lysarmatur i 2. etasje				Har ingen prisoverslag her.
Øksfjord barnehage	Skift av 18 vinduer Brannalarmanlegg Nye godkjente branndører Div. utvendig og innvendig maling Fjerne gjerde og port, sette opp nytt.				Har ingen prisoverslag her. Nytt brannalarmanlegg vil bli dyrt.

Dette er vedlikeholdsbehovet på avdeling Oppvekst- og kultur. Dette ble innmeldt til oppvekst- og kultur samtidig som driftssjefen fikk status på ulike bygg. Budsjetterte midler på budsjett for 2014 er langt fra nok i forhold til innmeldt behov.

Opplæringsloven kapittel 9a omhandler elevenes skolemiljø, også det fysiske:

§ 9a Det fysiske miljøet: - ”det fysiske miljøet i skolen skal være i samsvar med de faglige normene som fagmyndighetene til en hver tid anbefaler”.

Oppvekst og kultur skal arbeide for å oppnå nasjonale mål i forhold til skole og barnehage, og legge til rette for livslang og livsbred læring, fra barnehage og til voksen alder. For å få til dette må oppvekst- og kultur rekruttere fagfolk til barnehage og skole. Fagfolk er viktig bl.a i forhold til måloppnåelse og etatens visjon. Rekruttering av fagfolk til skoler og barnehager i distriktene er en stor utfordring. Vedlikehold av skoler og barnehager er en utfordring, dette fordi flere bygg er av eldre dato, og trenger vedlikehold for å kunne brukes slik de er tenkt brukt.

Oppvekst- og kultur har en visjon om:

– LIVSLANG LÆRING FOR ALLE I LOPPA KOMMUNE
BARN OG UNGE TAS PÅ ALVOR GJENNOM SAMHANDLING OG ANSVAR

Avd. oppvekst og kultur har følgende målsetninger:

- ✚ Arbeide videre med Kunnskapsløftet i skolene, i forhold til elevenes basisferdigheter.
- ✚ Arbeide med system for kvalitetssikring av arbeidet i skoler og barnehager, i samarbeid med RSK, PPT, barnevern, helsesøster m.fl.
- ✚ Arbeide for at å beholde og styrke den gode kompetansen vi har i skoler og barnehager.
- ✚ Rullering av diverse planverk i avdelingen.
- ✚ Arbeide for kulturaktiviteter som ”samler kommunen” og skaper mer kontakt bygdene i mellom, spesielt for barn og unge, og som styrker tilhørigheten til Loppa.
- ✚ God og målrettet informasjon til politiske myndigheter, aktiv deltakelse i budsjett-arbeidet og god ressursutnyttelse.

3.1.3 Helse og omsorg

Økonomiplanen er et overordnet styrings og utviklingsverktøy og her er presentasjon av helse og omsorgssektorens satsningsområde i perioden 2014 – 2017.

Det legges opp til at tjenestene som skal ytes skal skje innenfor gjeldende lovverk og med nødvendig kvalitet, samt at tjenestetilbudet er forsvarlig og innenfor de gitte økonomiske rammene.

Hovedutfordringene

Utarbeide en helse-, sosial og omsorgsplan.

Planen skal legge føringer for utvikling av helse-, sosial- og omsorgstjenester i årene fram mot 2020. Det legges til rette for bred medvirkning.

Utarbeide måleindikatorer

Med utgangspunkt i helse omsorgssektorens visjon og mål for helse omsorgssektoren utarbeides det måleindikatorer i tillegg til å benytte KOSTRA tall for å evaluere tjenestetilbudet.

Revidere eksisterende planverk samt delta i utarbeidelse av ny Kommuneplan.

Revidere planverk og legge de frem til politisk behandling.

Antall planer som skal revideres er omfattende jf. ressurser og det vil ta tid å få rullert alle innen fristen.

Utarbeide virksomhetsplaner for hvert enkelt ansvarsområde

Utarbeides iht til krav om gjeldene lovverk. Forebygging, tverrfaglig/tverretattlig samarbeid og tidlig intervensjon vektlegges

Samhandlingsreformen

I budsjettet for 2014 er det for første gang lagt inn midler til kurs og reiseutgifter kr. 10.000. Målsettingen er i neste økonomiperiode og få reel oversikt over utgifter knyttet til samhandlingsreformen

Innføring av elektronisk meldingsutveksling.

Implementere elektronisk meldingsutvekslings iht til kravspesifikasjon i Samhandlingsreformen.
Iverksette opplæring.

Gjennomgang av alle del avtalene.

Hensikten er å kvalitetssikre at Loppa kommune overholder kravspesifikasjonen i avtalene.

Kartleggingene vil avdekke behov for;

Økt kompetanse

Nye prosedyrer internt og med samarbeidspartnere.

Økt behov for utstyr

Satsning på forebyggende arbeid

Avdekke behov for fremtidige investeringer

Kvalitetssikre og tilby likt tjenestetilbud i hele kommunen.

Tilby en kartleggingsamtale til alle eldre i helse kommune hvor den enkelte innbygger får fremmet sine ønsker og behov for fremtidige tjenester.

Utarbeide en analyse av det fremtidige behov for tjenester basert på kartlegging fra innbyggerne.

Økt fokus på forebygging i helse og omsorgssektoren og kommunen

Dette må også sees i sammenheng med utarbeidelse av ny Kommuneplan hvor

Folkehelseloven implementeres. Folkehelseloven gjelder for alle sektorer i kommunen.

Overordnet er det en målsetting at folkehelse skal inn i alle plan og styringsverktøy, samt helst inngå som en del av vurderingskriteriene i alle politiske vedtak.

Ved at alle tjenestetilbydere innen helse og omsorg fokuserer på forebygging, samt arbeider målrettet skal vi bidra til å gjøre brukeren mest mulig selvhjulpen. Målet for eldre er å redusere varige og omfattende tjenester slik at og behovet for institusjonsplass utsettes noe som også kan være kostnadsbesparende. Den enkelte vil få økt livskvalitet, lengre levetid og større mulighet til å mestre hverdagen i eget hjem.

Økt fokus på hverdagsrehabilitering.

Økt fokus på tverrfaglige tjenester og utnytting av interne ressursene hvor hensikten er tidlig intervensjon.

Utarbeidelse av samhandlingsprosedyrer hvor hensikten er å kvalitetssikre tverrfaglighet og riktig ressursbruk.

Alders og sykehjem

Bidra til effektiv og fleksibel ressursutnyttelse

Kvalitetssikre og utvikle et forsvarlig tjenestetilbud

Parkveien 2

Bidra til effektiv og fleksibel ressursutnyttelse

Kvalitetssikre og utvikle et forsvarlig tjenestetilbud

Redusert antall ressurskrevende brukere under 67 år – reduserte overføringer.

Legevaktssentralen

Gjennomgang og kvalitetssikring av tjenesten.

Det vil komme en ny forskrift som kan ha betydning for organisering.

Fysioterapitjenesten

Økt fokus på forebygging vil innebære en kartlegging av fysioterapi tilbudet og lokaliteter til opptrening. Det er i dag ventetider hos fysioterapitjenesten og behovet vil være økende.

Helsestasjon

Utarbeide rutiner for samhandling forankret i plan og styringsverktøy som vektlegger fokus på tverrfaglighet/ tverretatlig og samarbeid med kultur og idrett/frivillige tidlig intervensjon vil bidra til en tryggere hverdag og oppvekst, samt forebygge helseplager og utstøting i skole og arbeidsliv.

NAV hjelpemidler.

Kartlegging av utlån og ressursbruk. Det antas å bli et økende behov.

Legestasjonen

Gjennomgang transportkostnader. Avtalen med Helse Finnmark vedr. bruk av ambulansébåten skal fornyes. Pr. dags dato betaler vi pr. brukte km, - og ikke for beredskapskostnaden som skal fordeles med Helse Finnmark og Loppa kommune.

Vedlikehold av utekontor.

Stabilisering av legetjenesten

Bruke Folkehelseprofilen i utarbeidelse av forebyggende tiltak.

Psykiatritjenesten

Opprettholde et lavterskeltilbud

Utarbeide nye tilbud – målgruppe alle aldersgruppe

Økt samhandling tverrfaglig og tverretatlig.

Sosialadministrasjonen/NAV.

Kvalitetssikre saksbehandlingen.

Måltrettet bruk av alle tiltak.

Avklare midlertidig bolig for de som er akutt bostedsløse, samt utarbeide kriterier for «nødbolig» i Boligsosialhandlingsplan som er under utarbeidelse.

Rustjenesten

I periodeplan for 2013 – 2016 ble det under pkt. statlige overføringer 2013 påpekt at satsning på rus bør organiseres som en del av kommunens ordinære tjenesteproduksjon Implementere ruskonsulentstillingen i ordinær drift.

Avklare videre organisering/plassering av ruskonsulenten.

Barnevern

Barneverntjenesten har tom 2013 fått tildelt midler til 50 % saksbehandlerstillingen. Om dette videreføres i statsbudsjettet for 2014 er uklart.

Økt fokus på forebygging og samhandling tverrfaglig og tverretattlig, samt utarbeide prosedyrer for samhandling. Inngå samarbeidsavtale med Hasvik kommune. Hensikt å redusere sårbarhet i saksbehandling og kvalitetssikre og utvikle barnevernstjenesten.

Koordinerende enhet

Kvalitetssikre at alle som krav får utarbeidet Individuell Plan og koordinatører.

Informere om Individuell plan og sørge for at tilgjengelige koordinatører. Pr. dags dato kan alle ansatte i kommunen bli forespurt. Målgruppen som har krav og som kan omfattes av tilbudet er økende.

Personell

Utarbeide og iverksette en godkjent turnus.

Utarbeide stillingsbeskrivelser til alle ansatte i helse og omsorgssektoren.

Redusere bruk av innleide vikarer

Redusere bruken av overtid

Rekruttere lærlinger

Rekruttere kvalifisert personell

Til sammen utgjør antall ansatte ved alders- og sykehjemmet, hjemmesykepleien, hjemmehjelpen, psykisk helsevern og Parkveien 2; 52 ansatte. Av de 52 ansatte vil 11 personer eller 21 % nå pensjonsalderen på 67 år, eller bli 62 år eller eldre og dermed kunne ta ut AFP.

5årig prognose							
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Totalt
Når pensjonsalder 67 år	2	0	2	0	2	1	7
Fylle 62-66 år i perioden	0	0	0	2	1	1	4
Sum							11

Merk: Beregningene tar utgangspunkt i bemanningssituasjonen pr i dag, men det tas forbehold om at bemanningssituasjonen vil kunne endre seg betydelig innen 5 år, f.eks. ved utskifting av ansatte som vil kunne påvirke alderssammensetningen og utviklingen.

IT- system

For å kvalitetssikre saksbehandlingen og bemanningsplaner (riktig turnus) vil elektroniske system bli vurdert. Dette for å redusere sårbarheten for feilutbetalinger, samt effektivisering av ressursene.

Arbeidsmiljø – helsefremmende arbeidsplass

Videreføre oppfølging av ansatte med helsefremmende oppfølgingsamtaler før og under sykefravær.

3.1.4 Driftsavdelingen

I høst har det Polytech gjennomført en befarings av kommunale boliger i Øksfjord. Befaringen vil danne grunnlag for utarbeidelse av en vedlikeholdsplan. I tabellen estimerer vi et årlig vedlikeholdsbehov i størrelsesorden 500 000, - . Denne summen vil justeres når vedlikeholdsplanen er ferdig.

Økonomien for Loppa kommune kommer ikke til å vokse tilstrekkelig til å møte utfordringene på vedlikehold/drift av alle byggene. Allerede i dag må vi konsentrere oss om å vedlikeholde de byggene som er mest i bruk.

For å synliggjøre kommunens vedlikeholdsbehov velger en å synliggjøre dette i forbindelse med budsjettarbeidet. Vedlikehold som utsettes vil til syvende og sist generere store kostnader, da i form av nødreparasjoner. Selv om tallene baserer seg på anslag, er dette indikatorer på situasjonen fremover.

TEKST	SUM				TOTAL
	2014	2015	2016	2017	
Vann skolebakken	600				600
Vann og avløp generelt	500	500	500	500	2000
Sentrum-Moloveien	1000	1000	1000	1000	4000
Kaivedlikehold	2000	2000	2000	2000	8000
Kommunale Boliger	300	500	500	500	1800
Opprustning/påkostninger	1000	1000	1000	1000	4000
Brannvarsling bygg	200	200	200	200	800
Nye fyringskjeler bygg	200	200	200	200	800
Asfaltering kommunale veier	500	200	200	200	1100
Ventilasjon Rådhus/bygg	1000	1000	1000	0	3000
Heisen på helsesentret	1000				
Bygg	200	200	200	200	800
Rassikring	3000	3000			6000
Vedlikeholdsplan bolig	400	0			400
Riving Småbedr.senter	2000				2000
Sum vedlikehold	13900	9800	6800	5800	35300

For vannledninger og kummer har driftsavdelingen fått utarbeidet en plan for utskifting og sanering. Planen er utarbeidet av Sweco. Det mest presserende er å få skiftet ut den gamle 3 toms ledningen i Hankenbakken. Et arbeid vi tar sikte på å få utført i 2014.

I 2014 ønsker vi å få utarbeidet en tilstandsrapport for avløpsnett i Øksfjord.

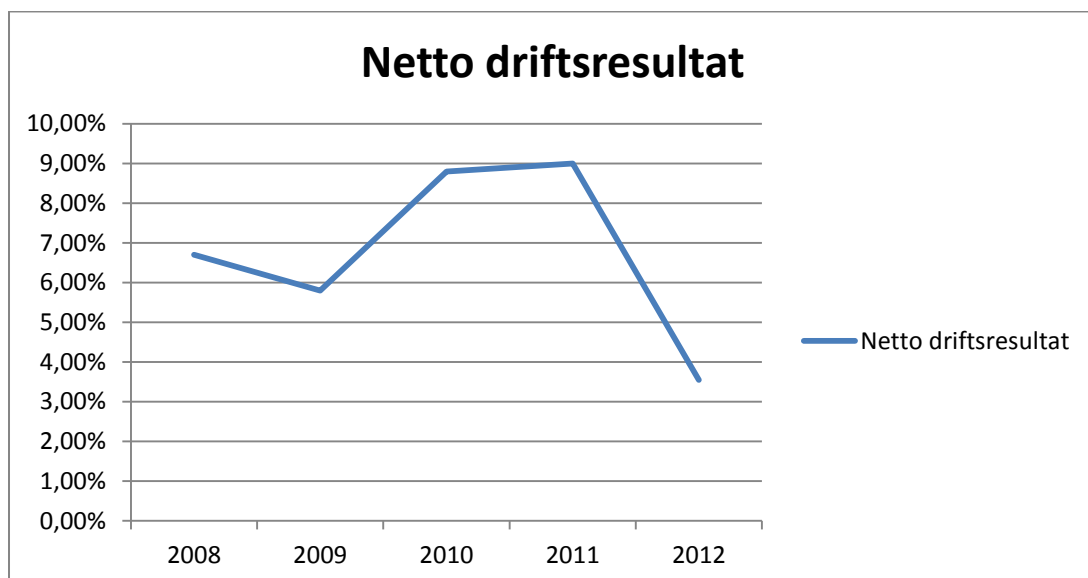
Rammeområdet har følgende målsetting:

- ✚ Det skal utarbeides en vedlikeholdsplan for all kommunal bygningsmasse.
- ✚ Langsiktig planlegging av nødvendig oppgradering av området vann og avløp.
- ✚ Medvirke til at planprosesser kommer i gang og at disse gjennomføres.
- ✚ Kompetanseheving innen de fleste områdene vi har på drift, og muligheter for interkommunalt samarbeid og erfaringsutveksling.
- ✚ Regionale løsninger på utfordringer i mindre kommuner, innhenting av kompetanse i fellesskap.

4. Finansielle nøkkeltall

Finansielle nøkkeltall oppsummerer konsekvensene av den driftsprofil som økonomiplanen legger opp til. Nøkkeltallene fungerer også som måltall som vil kunne etterprøves i årsmeldingen for hvert av driftsårene i økonomiplanperioden.

4.1. Netto driftsresultat i prosent av driftsinntektene.

Tabellen viser de siste års netto driftsresultat etter regnskapstallene. Netto drift i % sum inntekter bør være på over 3 %, som er statens og KS`anbefaling for sunn kommuneøkonomi. Disse reservene gjør kommunen i stand til å møte svikt i inntekter (eks.

skatt/rammetilskudd) og uforutsette økninger på utgiftssiden (eks. lønnsoppgjør, økte renter med mer).

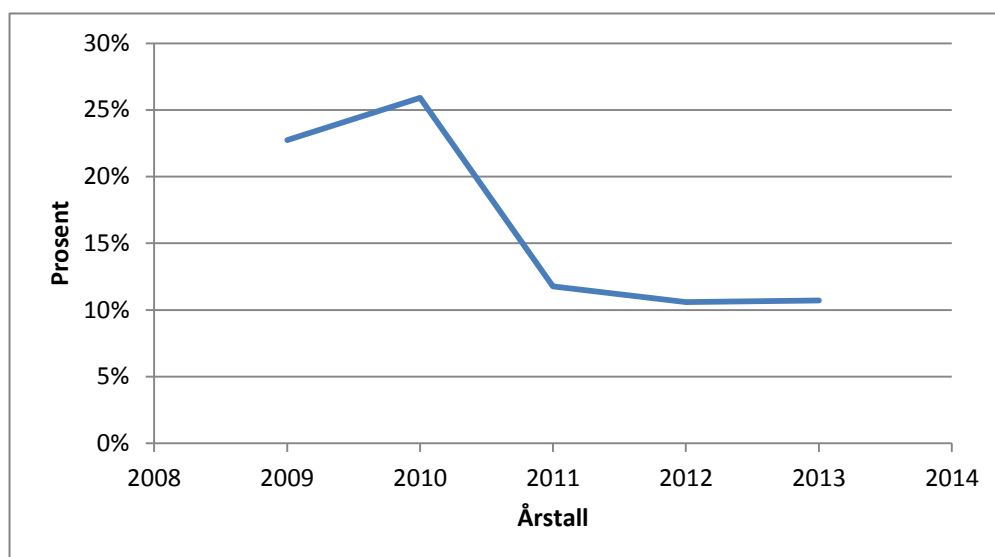
Loppa kommune har de seneste år hatt ett netto driftsresultat som ligger godt over det som er anbefalt fra staten. Frem til nå har utviklingen i regnskapstallene vært svært tilfredsstillende. Kommunestyrets vedtatte mål er å oppnå ett netto driftsresultat på 5 % årlig.

Når vi ser oss tilbake kan Loppa kommune være meget godt tilfreds med den økonomiske utviklingen som har vært i kommunen de siste årene.

For 2013 vil netto driftsresultat bli negativt med – 2,8 %. For 2014 negativt med – 1%.

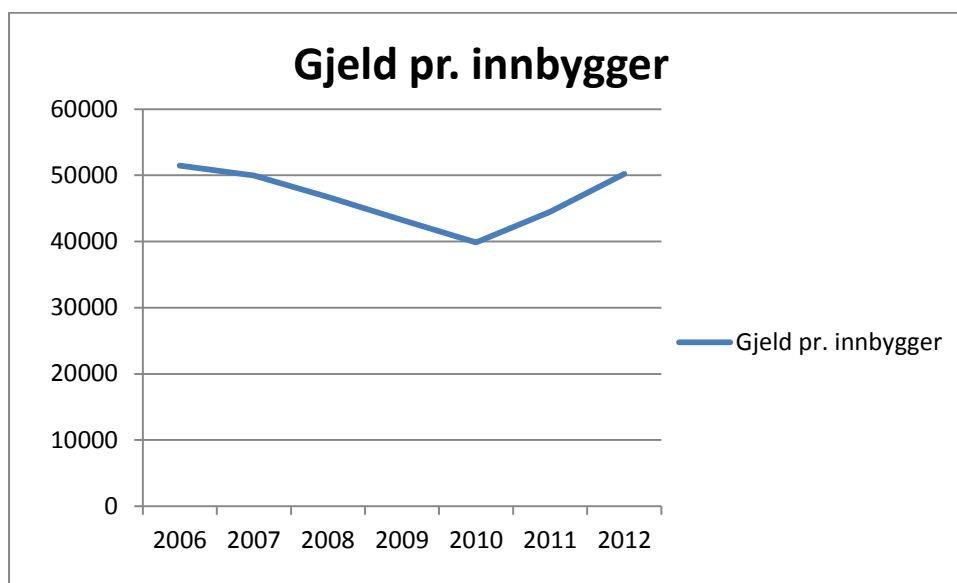
Kontroll og god økonomistyring er grunnlaget for å kunne opprettholde og utvikle gode tjenester til innbyggerne i åra framover. Det må kommunestyret merke seg.

4.2. Disposisjonsfond i prosent av driftsinntektene

Loppa kommune har hatt et vedtatt mål om at avsetningen til fond skal være større enn bruken av fond. Dette for å opparbeide buffere i form av disposisjonsfond for å møte uforutsette utgifter eller sviktende inntekter med. For 2014 er det budsjettert med større uttak enn avsetning til fond.

4.3. Lånegjeld (eksklusive pensjonsforpliktelser) pr innbygger

Kommunen har som målsetting at total lånegjeld ikke skal overstige 50 % av driftsinntektene. I 2014 vil vi ha en lånegjeld som utgjør 48 % av driftsinntektene.

Gjeld i forhold til driftsinntekt viser følgende utvikling:

	Regnskap 2009	Regnskap 2010	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014
Driftsinntekter	116 181	118 669	121 389	123 868	124 080
Gjeld	52 559	49 039	56 000	54 000	59 500
I prosent	45 %	41 %	46 %	44 %	48 %

5. Investeringsbudsjettet 2014

Etter å ha hatt en jevn nedgang i lånegjelda siden 2005, ser vi nå at lånegjelden øker. Dette er ingen positiv utvikling økonomisk sett. Men samtidig vet en at enkelte investeringer tvinger seg frem. I forslaget til investeringer i planperioden har rådmannen lagt inn følgende investeringer:

- ✚ Bygging av skredvoll på Ystnes i Øksfjord
- ✚ Skifte av telefonisystem i hele kommunen
- ✚ Kjøp av aksjer KLP
- ✚ Bytte av heis på Øksfjord helsesenter
- ✚ Legging av ny vannledning i Ystnesveien
- ✚ Kunstgressløftet – legging av nytt kunstgress på Vassdalen stadion
- ✚ Riving av Småbedriftssenteret
- ✚ Industriområde
- ✚ Forprosjekt idrettssal

5.1. Forslag til investeringsprosjekter i 2014:

Nedenfor følger en oversikt over de investeringsprosjekter som rådmannen forslår i budsjettet for 2014. (Alle tall i hele tusen)

Investeringsoversikt		Budsjett		Økonomiplan	
		2014	2015	2016	2017
Nr	Prosjekter				
1	Kjøp av aksjer KLP	340	0	0	0
2	Skredsikring Ystnes	500	25 000	0	0
3	Telefonsentral/teleslynge	400	0	0	0
4	Heis Øksfjord helsesenter	920	0	0	0
5	Vannledning Ystnesveien	900	0	0	0
*	Vann- og avløp		1 500	1 000	1 500
6	Kunstgressløftet	3 000			
7	Riving Småbedriftssenteret	1 930			
8	Industriområde	10 000	1 000		
9	Idrettssal forprosjekt	400			
	Sum investeringer	18 390	27 500	1 000	1 500
	Finansieres slik				
1	Belastes investeringsregnskapet	340	0	0	0
2	Bruk av fond	400	0	0	0
2	Momskompensasjon	100	5 000	0	0
2	Andre statlige overføringer		16 000	0	0
2	Bruk av lån		4 000	0	0
3	Momskompensasjon i investeringsregnskapet	80	0	0	0
3	Bruk av disposisjonsfond	320	0	0	0
4	Momskompensasjon i investeringsregnskapet	184	0	0	0
4	Bruk av disposisjonsfond	736	0	0	0
5	Momskompensasjon i investeringsregnskapet	180	0	0	0
5	Bruk av disposisjonsfond	720	0	0	0
*	Momskompensasjon i investeringsregnskapet		300	200	300
*	Bruk av disposisjonsfond		1 200	500	500
*	Bruk av lån			300	700
6	Momskompensasjon i investeringsregnskapet	600			
6	SNN gavefond + eksterne givere	1 000			
6	Bruk av fond	1 400			
7	Opptak av lån	1 544			
7	Momskompensasjon i investeringsregnskapet	386			
8	Momskompensasjon i investeringsregnskapet	2 000	200		
8	Fylkeskommunale tilskudd	3 000			
8	Bruk av fond	544	800		
8	Opptak av lån	4 456			

9	Bruk av fond	400			
	Sum finansiering	18 390	27 500	1 000	1 500
	Investering i form av låneoptak	6 000	0	300	700

Selvfinansierende tiltak (Startlån, VARomr)

Nr	Investeringsoversikt	Budsjett	Økonomiplan		
		2014	2015	2016	2017
1	Startlån (Husbanken)		0	0	0
	Sum investeringer		0	0	0
	Låneoptak		0	0	0

Kommentarer til de enkelte investeringsprosjekter:**Nr. 1 Fellesutgifter**

Kjøp av andeler i KLP. Årlig utgift. Finansieres ved bruk av mottatt avdrag på utlån.

Nr. 2 Skredvoll

Det er lagt inn bygging av skredvoll i løpet av 2014. Kostnadsrammen er satt til 25 millioner. Momskompensasjon på prosjektet utgjør 5 millioner. Av de gjenstående 20 millionene er det lagt opp til 80 % statlig finansiering, kr 16 millioner mens de resterende kr. 4 mill finansieres ved bruk av lån.

Nr. 3 Telefonsystem

Loppa kommunes telefonsystem må skiftes ut. Kostnaden er lagt inn som ett investeringsprosjekt i 2014. I samme prosjekt er det lagt inn investering i teleslynge på Øksfjord helsesenter.

Nr. 4 Heis Øksfjord helsesenter

Heisen på Øksfjord helsesenter er ulovlig, og må dermed byttes ut. Tilbud via anbudsrunde gjorde at kostnadsrammen er satt til 920 000,-. Av dette belastes 736 000 disposisjonsfond, og 184 000 er momskompensasjon.

Nr. 5 Vannledning Ystnesveien

I Ystnesveien må det legges ny vannledning. Tilbud viser en kostnadsramme på 900 000,-. Dette finansieres ved 180 000,- i momskompensasjon og 720 000,- gjennom disposisjonsfond.

Nr. * Sanering vannledninger generelt etter vedtak i TPN 29.11.13

Vannledningsnettene generelt har behov for utskifting og sanering, jfr rapport fra Sweco. TPN vedtok 29.11.13 forslag til handlingsplan som beskrevet i rapporten.

Nr. 6 Kunstgressløftet

I kommunestyremøte 27.9.13, sak 38/13, ble det vedtatt at Loppa kommune overtar Vassdalen kunstgressbane, og at kommunen står for mellomfinansieringen ved skifte av kunstgress. Prosjektet finansieres med støtte fra Sparebankfondet, ekstern giver, spillemidler og refusjoner. Loppa kommune mellomfinansierer prosjektet til alle tilskudd er utbetalt.

Nr. 7 Riving av småbedriftssenteret

I sak 91/12 opprettholdt kommunestyret tidligere vedtak om å rive småbedriftssenteret. Arbeidet med å rive bygget skal starte i 2014, og kostnadene skal finansieres i driftsbudsjettet for 2014. Det står ikke i vedtaket hvordan dette skal finansieres, men i saksfremlegget er det satt opp med lån og momskompensasjon.

I tillegg til småbedriftssenteret er det to kommunale bygg som skal rives. Dette er bolig i Myrveien 4 og garasje ved industriområdet.

Når riving av nevnte bygg skal gjennomføres, vil saken bli saksbehandlet for TPN for å få lånefinansiert tiltaket. Dette for å få en totalpakke ved riving av 3 bygg samtidig, som vil bli billigere enn å gjøre dette hver for seg.

Nr. 8 Industriområde

Kommunen har behov for flere industriområder, og det ønskes å tilrettelegge for dette.

Nr. 9 Idrettssal

Kommunen har ikke idrettssal. Det ønskes et forprosjekt for å utrede dette.

6. Likviditet

Likviditet

Loppa kommune har pr i dag en tilfredsstillende likviditet. Dette betyr at vi ikke trenger legge stor vekt på små svingninger i likviditet gjennom året når vi budsjetterer. De siste års bruk av fondsmidler har likevel vært på våre reserver. Dette betyr dårligere likviditet i planperioden i forhold til tidligere perioder.

Reduserte rammetilskudd fremover gjør at kommunen nå må tenke nøye over hvordan man prioriterer pengene.

I hht kommunelovens § 46, pkt. 3 skal kommunestyret ved budsjetteringen sørge for at kommunen har tilstrekkelig likviditet til at løpende utgifter dekkes. Dersom kommunen har likviditetsproblemer, må budsjetteringen legges opp med sikte på å bøte på dette.

7. Helse, miljø og sikkerhet/likestilling

Hovedmål for Loppa kommunes arbeid med HMS:

1. Best mulig arbeidsmiljø og maksimal sikkerhet.
2. Loppa kommune skal verne sine ansatte mot skader fra helsefarlige stoffer og produkter.
3. Loppa kommune skal verne sine ansatte mot uheldige psykososiale belastninger.
4. Loppa kommune skal sikre det ytre miljø mot forurensninger, arbeide for en bedre behandling av avfall.
5. HMS planlegges og prioriteres på lik linje med tjenesteproduksjon, service og økonomi.

Vårt HMS-system bygger på flere lover og forskrifter. Den grunnleggende forskriften er "Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter". Denne forskriften forteller oss hvordan vil skal sette mål, innføre og praktisere et systematisk HMS-arbeid.

8. Sluttkommentar

Rådmannens forslag til økonomiplan for perioden 2014 - 2017 bygger i stor grad på økonomiplanen 2013 - 2016, kommunebudsjettet 2014 og politiske signaler blant annet fra budsjett-drøftingene i kommunestyret.

En plan som omfatter en periode på 4 år vil selvsagt være beheftet med en god del usikkerhet i større eller mindre grad, ikke minst gjelder dette de statlige rammevilkårene, men også eksterne forhold som Loppa kommune ikke rår over. Her kan spesielt nevnes utviklingen i rentenivå, lønnsutviklingen, pensjonsutgifter og arbeidsmarkedet. For hvert prosentpoeng renta øker vil dette bety en merkostnad for oss på ca 0,5 mill. kroner i året.

Fylkesmannen anbefaler at kommunene over tid bør ha et netto driftsresultat på minst 2-3 % for å kunne sikre en bærekraftig utvikling. Loppa kommunestyre har vedtatt 5 % driftsresultat som et mål. Dette målet er viktig å forsøke å nå fordi det vil gjøre kommunen langt mindre sårbar i forhold til økonomiske svingninger og det blir lettere å håndtere uforutsette kostnadsøkninger i et årsbudsjett.

Selv om en vet at det hefter seg noe usikkerhet til tallene, så vet vi at tiden er inne for å redusere kommunes samlede utgiftsnivå. Vi vet at nye tiltak både vil være ønskelig og til tider være helt nødvendig, og at disse skal finansieres. Uansett behov og krav kan vi ikke bruke mer penger enn vi har til disposisjon.

En kommune må i likhet med en privat husholdning finansiere investeringer enten i form av sparing i forkant, eller ved lån og nedbetaling i etterkant. Styring og ansvar er viktige stikkord i denne sammenhengen, det er lett å si ja, langt mer krevende å si nei til noe. Politikk handler imidlertid også om å prioritere blant alle gode tiltak.

Som nevnt i innledningen viser utviklingen i næringslivet en positiv trend, det skapes nye arbeidsplasser selv om noen blir borte.

Etter rådmannens syn er arbeidsplasser for begge kjønn den viktigste forutsetningen for vekst og utvikling i kommunen vår. Veien videre vil være å implementere erfaringer i forhold til jobben som er gjort, samt tanker for veien videre, i Kommuneplanens samfunnsdel. Her vil Bolyst prosjektet være sentralt for veien videre. For all fremtid vil det være slik at samfunnet vil utvikles og folk vil bo i Loppa i takt med endringene i arbeidsmarkedet

Rådmannen er av den oppfatning av at den fremlagte økonomiplanen vil være med på å legge til rette for et fortsatt livskraftig samfunn, der kommunen fortsatt skal være en tilrettelegger for nyetablering av både næringsliv og tilflyttere.

Øksfjord, 15.11.2013

Liv Beate Karlsen
fungerende rådmann

Vedlegg 1: Budsjettskjema 1A – driftsbudsjett

	Regnskap 2012	Budsjett 2013	Bud 2014	Bud 2015	Bud 2016	Bud 2017
Skatt på inntekt og formue	18215	18482	18 669	18 669	18 669	18 669
Ordinært rammetilskudd	73977	76958	77 600	68 306	68 306	68 306
Skatt på eiendom	0	160	160	160	200	200
Andre direkte eller indirekte skatter	0	0	-	-	-	-
Andre generelle statstilskudd	3000	1500	1 750	-	-	-
Sum frie disponible inntekter	95192	97100	98 179	87 135	87 175	87 175
Renteinntekter og utbytte	1552	1026	1 265	1 200	1 200	1 200
Renteutg.,provisjoner og andre fin.utg.	1343	1700	1 500	1 900	2 000	2 000
Avdrag på lån	3880	4400	4 300	4 500	4 500	4 500
Netto finansinnt./utg.	-3671	-5074	-4 535	-5 200	-5 300	-5 300
Til dekning av tidligere regnsk.m. merforbruk	0	0	-	-	-	-
Til ubundne avsetninger	4785	160	160	-	-	237
Til bundne avsetninger	2113	0	-	-	-	-
Bruk av tidligere regnks.m. mindreforbruk	3250	0	-	-	-	-
Bruk av ubundne avsetninger	1448	2805	1 205	-	-	-
Bruk av bundne avsetninger	377	1175	390	682	237	-
Netto avsetninger	-1823	3820	1 435	682	237	-237
Overført til investeringsbudsjettet	1999	0	133	-	-	-
Til fordeling drift	87699	95846	94946	82 617	82 112	81 638
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	92136	91570	93 172	82 617	82 112	81 638
Mer/mindreforbruk	-4437	4276	1 641	-	-	-

Vedlegg 2: Budsjettskjema 2A – investering

	Regn 2012	Bud 2013	Bud 2014	Bud 2015	Bud 2016	Bud 2017
Investeringer i anleggsmidler	11384	25300	27720	340	340	340
Utlån og forskutteringer	1332	751	840	0	0	0
Avdrag på lån	323	350	350	0	0	0
Avsetninger	272	90	100	0	0	0
Årets finansierungsbehov	13311	26491	29010	340	340	340
Finansiert slik:						
Bruk av lånemidler	3237	5500	4500	0	0	0
Inntekter fra salg av anleggsmidler	0	0	0	0	0	0
Tilskudd til investeringer	200	20000	16000	0	0	0
Mottatte avdrag på lån og refusjoner	499	341	5751	340	340	340
Andre inntekter	0	0	0	0	0	0
Sum ekstern finansiering	3936	25841	26251	340	340	340
Overført fra driftsbudsjettet	1999	0	133	0	0	0
Bruk av tidligere års udisponert	31					
Bruk av avsetninger	7262	650	2626	0	0	0
Sum finansiering	13228	26491	29010	340	340	340
Udekket/udisponert	-83	0	0	0	0	0

Vedlegg 3: Økonomisk oversikt drift

	R 2012	B 2014	B 2015	B 2016	B 2017
Driftsinntekter					
Brukerbetalinger	4 555	4 276	4 447	4 625	4 810
Andre salgs- og leieinntekter	9 453	10 173	10 682	11 216	11 777
Overf. med krav til motytelse	20 005	11 452	11 452	11 452	11 452
Rammetilskudd	73 977	77 600	73 806	73 806	73 806
Andre statlige overføringer	3 000	1 750	0	0	0
Andre overføringer	0	0	0	0	0
Eiendomsskatt		160	160	200	200
Skatt på inntekt og formue	18 215	18 669	18 669	18 669	18 669
Sum driftsinntekter	129 205	124 080	119 216	119 968	120 713
Driftsutgifter					
Lønnsutgifter	69 915	66 254	63 660	64 266	64 537
Sosiale utgifter	8 440	11 596	9 800	9 800	9 800
Kjøp av var og tj som inng i tj.prod	25 854	24 527	23 300	23 300	23 545
Kjøp av tj som erstatter tj.prod	7 369	7 159	6 443	6 567	6 800
Overføringer	9 519	11 482	11 482	11 482	11 482
Avskrivninger	5 339	5 783	6 000	6 000	6 000
Fordelte utgifter	0	-341	-341	-341	-341
Sum driftsutgifter	126 436	126 460	120 344	121 074	121 823
Brutto driftsresultat	2 769	-2 380	-1 128	-1 106	-1 110
Finansinntekter					
Renteinntekter, utbytte og eieruttak	1 552	1 265	1 400	1 500	1 600
Mottatte avdrag på utlån	239	160	160	160	160
Sum eksterne finansinntekter	1 791	1 425	1 560	1 660	1 760
Finansutgifter					
Renteutg, prov og andre fin.utg.	1 343	1 500	1 900	2 000	2 100
Avdragsutgifter	3 880	4 300	4 500	4 500	4 500
Utlån	85	330	70	60	50
Sum eksterne finansutgifter	5 308	6 130	6 470	6 560	6 650
Resultat eksterne finanstrans	-3 517	-4 705	-4 910	-4 900	-4 890
Motpost avskrivninger	5 339	5 783	6 000	6 000	6 000
Netto driftsresultat	4 591	-1 302	-38	-6	0
Bruk av tidl års mindreforbruk	3 250	0			
Bruk av disposisjonsfond	1 448	1 205	0	0	0
Bruk av bundne fond	377	390	38	6	0
Bruk av likviditetsreserve	0	0	0	0	0
Sum bruk av avsetninger	5 075	1 595	38	6	0
Overført til investeringsregnskapet	1 999	133	0	0	0
Dekning av tidl års merforbruk	0	0	0	0	0
Avsetninger til disposisjonsfond	4 785	160	0	0	0
Avsetninger til bundne fond	2 113	0	0	0	0
Sum avsetninger	8 897	293	0	0	0
Regnsk.m. mer/mindreforbruk	769	0	0	0	0

Vedlegg 4: Økonomisk oversikt investering

Inntekter	Regnskap 2012	B 2014	B 2015	B 2016	B 2017
Salg av driftsmidler og fast eiendom	0	0	0	0	0
Andre salgsinntekter	0	0	0	0	0
Overføringer med krav til motytelse	0	5 444	0	0	0
Statlige overføringer	200	16000	0	0	0
Andre overføringer	0	0	0	0	0
Renteinntekter, utbytte og eieruttak	0	0	0	0	0
Sum inntekter	200	21 444	0	0	0
Utgifter					
Lønnsutgifter	0	0	0	0	0
Sosiale utgifter	0	0	0	0	0
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	9 385	22 276	0	0	0
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	0	0	0	0	0
Overføringer	1 999	5 444	0	0	0
Renteutgifter, provisjoner og andre fin.utg.	0	0	0	0	0
Fordeelte utgifter	0	0	0	0	0
Sum utgifter	11 384	27 720	0	0	0
Finanstransaksjoner					
Avdragsutgifter	324	350	0	0	0
Utlån	1 030	500	0	0	0
Kjøp av aksjer og andeler	302	340	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket	0	0	0	0	0
Avsetninger til ubundne investeringsfond	31	0	0	0	0
Avsetninger til bundne fond	241	100	0	0	0
Avsetninger til likviditetsreserve	0	0	0	0	0
Sum finansieringstransaksjoner	1 928	1 290	0	0	0
Finansieringsbehov	13 112	7 566	0	0	0
Dekket slik:					
Bruk av lån	3 237	4 500	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån	499	307	0	0	0
Salg av aksjer og andeler	0	0	0	0	0
Bruk av tidligere års udisponert	31	0	0	0	0
Overføringer fra driftsregnskapet	1 999	133	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	6 309	2 276	0	0	0
Bruk av ubundne investeringsfond	324	0	0	0	0
Bruk av bundne fond	630	350	0	0	0
Bruk av likviditetsreserve	0	0	0	0	0
Sum finansiering	13 029	7 566	0	0	0
Udekket/udisponert	-83	0	0	0	0